

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum diuinatio sit peccatum? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

- ¶ Et circa hoc quærentur octo .
- ¶ Primo, utrum diuinitio sit peccatum ?
- ¶ Secundo, utrum sit species superstitionis ?
- ¶ Tertio, de speciebus diuinationis .
- ¶ Quarto, de diuinatione quæ fit per dæmones .
- ¶ Quinto, de diuinatione quæ fit per astra .
- ¶ Sexto, de diuinatione quæ fit per somnia .
- ¶ Septimo, de diuinatione quæ fit per auguria, & alias huiusmodi obseruationes .
- ¶ Octauo, de diuinatione quæ fit per sortes .

ARTIC. I.

Utrum diuinitio sit peccatum ?

505

AD primum sic proceditur . Videtur, quòd diuinitio non sit peccatum . Diuinitio enim ab aliquo diuino nominatur . Sed ea quæ sunt diuina, magis ad sanctitatem pertinent, quàm ad peccatum . Ergo videtur quòd diuinitio non sit peccatum .

2.d. 15 q.
1. a. 3. ad
4. Et 3. cõ
tra c. 15 q.
co. 5. Et

¶ 2 Præterea, August. dicit * in li. de lib. arb. Quis audeat dicere disciplinam esse malum ? Et iterum, Nullo modo dixerim aliquam intelligentiam malam esse posse . Sed aliquæ artes sunt diuinitiuæ, ut patet per Philosophum in * lib. de memoria. Videtur etiam ipsa diuinitio ad aliquam intelligentiam veritatis pertinere . Ergo videtur, quòd diuinitio non sit peccatum .

Isa. 3. 16.
4. prin.
* l. s. c. 1.
10. 1.
parum a
prin lib.
10. 2.

¶ 3 Præterea, Naturalis inclinatio non est ad ali- quod malum : quia natura non inclinatur nisi ad simile sibi . Sed ex naturali inclinatione homines sollicitantur prænoscere futuros euentus : quod pertinet ad diuinationem . Ergo diuinitio non est peccatum .

SED contra est, quòd dicitur Deutero. 18. Non sit qui pythones consulat, neque diuinos . Et in decretis 26. * quæst. 5. dicitur, Qui diuinationes expetunt, sub regula quinquennij iaceant secundum gradus penitentiae diffinitos .

26. q. 5. c.
Qui diuinationes.

RESPONDEO dicendum, quòd nomine diuinationis intelligitur quædam prænuntiatio futurorum . Futura autem dupliciter prænosci possunt . Vno quidem

c. 1. extra
de sorti-
legis.

Et 3 modo

modo in suis causis. Alio modo in seipsis. Causæ autem futurorum tripliciter se habent. Quædam enim producunt ex necessitate, & semper suos effectus. Et huiusmodi effectus futuri per certitudinem prænosci, & prænunciari possunt ex consideratione suarum causarum: sicut astrologi prænuntiant eclipses futuras. Quædam verò causæ producunt suos effectus non ex necessitate & semper, sed ut in pluribus: raro tamen deficiunt. Et per huiusmodi causas possunt prænosci effectus futuri, non quidem per certitudinem, sed per quamdam coniecturam: sicut astrologi per considerationem stellarum quædam prænoscere, & prænunciare possunt de pluuijs, & siccitatibus; & medici de sanitate, vel morte. Quædam verò causæ sunt, quæ si secundum se considerentur, se habent ad vtrumlibet: quod præcipuè videtur de potentijs rationalibus, quæ se habent ad opposita, secundum * Philosophum. Et tales effectus, vel etiam si qui effectus ut in paucioribus casu accidunt ex naturalibus causis, per considerationem causarum prænosci non possunt: quia eorum causæ non habent inclinationem determinatam ad huiusmodi effectus. Et ideo effectus huiusmodi prænosci non possunt, nisi in seipsis considerentur. Homines autem in seipsis huiusmodi effectus considerare possunt solum, dū sunt præsentis: sicut cum homo videt sortē currere, vel ambulare. Sed considerare huiusmodi in seipsis, antequam fiant, est Dei proprium: qui solus in sua æternitate videt ea quæ futura sunt, quasi præsentia, ut in primo habitum * est. Unde dicitur Isaia 41. Annuntiate quæ ventura sunt in futurum, & sciemus quia dii estis vos. Si quis ergo huiusmodi futura prænunciare, aut prænoscere quocumque modo præsumpserit, nisi Deo reuelante, manifestè usurpat sibi quod Dei est. Et ex hoc aliqui diuini dicuntur. Unde dicit Isido. in lib. * Etym. Diuini dicuntur, quasi Deo pleni. Diuinitate enim se plenos simulant, & astutia quadam fraudulentæ hominibus futura coniectant. Diuinitio ergo non dicitur, si quis præ-

l. 9. Met.
lex. 3. &
18. l. 3.

q. 14. ar.
13. & 1.
57. ar. 3.
& q. 86.
ar. 4.
l. 8. c. 9. 2.
me. Et ve-
fertur 26
q. 4. c. lgi
tur, circa
prin.

nuntiet ea quæ ex necessitate eueniunt, vel vt in pluribus, quæ humana ratione prænosci possunt; neque etiam si quis futura alia contingentia, Deo reuelante, cognoscat. Tunc enim non ipse diuinat, id est, quod diuinum est, facit: sed magis quod diuinū est, suscipit. Tunc autem solū dicitur diuinare, quando sibi indebito modo vsurpat prænuntiationem futurorum euentuum. Hoc autem constat esse peccatum. Vnde diuinitio semper est peccatum. Et propter hoc Hieron.* dicit super Micheam, quod diuinitio semper in malam partem accipitur.

Ad primum ergo dicendum, quod diuinitio non dicitur ab ordinata participatione alicuius diuini; sed ab indebita vsurpatione, vt dictum * est.

Ad secundum dicendum, quod artes quædam sunt ad prænosendum futuros euentus, qui ex necessitate, vel frequenter proueniunt: quæ ad diuinationem non pertinent. Sed ad alios futuros euentus cognoscendos non sunt aliquæ veræ artes, seu disciplinæ; sed fallaces & vanæ, ex deceptione demonum introductæ, vt dicit Aug. in 21. * de Ciuit. Dei.

Ad tertium dicendum, quod homo habet naturalem inclinationem ad cognoscendum futura, secundum modum humanum, non autem secundum indebitum diuinationis modum.

ARTIC. II.

Utrum diuinitio sit species superstitionis?

506

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod diuinitio non sit species superstitionis. Idem enim non potest esse species diuersorum generum. Sed diuinitio videtur esse species curiositatis, vt Aug. * dicit in lib. de Vera religione. Ergo videtur, quod non sit species superstitionis.

Inf. a. 2.
co princ.
Et 2 d. 25
q. 1. a. 2.
ad 4. Et
3. con. c.
154. c. 4.
c. 5.
* c. 38. et
pra 10. 1.

¶ 2 Præterea, Sicut religio est cultus debitus, ita superstitio est cultus indebitus. Sed diuinitio non videtur ad aliquem cultum indebitum pertinere. Ergo diuinitio non pertinet ad superstitionem.

¶ 3 Præterea, Superstitio religioni opponitur. Sed

Ec 4 in

d me. cō-
ment. in
c. 3. Mi-
chea, t. 6.

* In cor.
art.

l. 21. c. 16
c. ca. 6.
10. 5.